

Nr 29

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anslag till nybyggnad för konstfackskolan jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 13, punkt 1, s. 71 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1957) föreslagit riksdagen att till Nybyggnad för konstfackskolan å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 beträffande kapitalbudgeten (bilaga 29, punkt 20, s. 39 och 40 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1957) föreslagit riksdagen att till Nybyggnad för konstfackskolan för budgetåret 1957/58 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels tre likalydande motioner I: 116 och II: 147 samt II: 322 av herr *Arrhén*, herr *Hedin m. fl.* samt herr *Magnusson i Tumhult m. fl.*, i vilka hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts i proposition nr 2 under kapitalinvesteringar, ecklesiastikdepartementet, III Statens allmänna fastighetsfond, punkt 26, gjorda hemställan om investeringsanslag av 5 000 000 kronor på tilläggsstat II för budgetåret 1956/57 till nybyggnad för konstfackskolan;

dels ock motionen II: 212 av herr *Nilsson* i Bästekille, i vilken hemställts att riksdagen under punkt 20 på kapitalbudgeten för ecklesiastikdepartementet måtte anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor för budgetåret 1957/58 till nybyggnad av konstfackskolan.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — till motionerna II: 147 och II: 212.

Byggnadsstyrelsen har meddelat, att byggnadstillstånd för konstfackskolans nybyggnad — som utöver nya lokaler för konstfackskolan komme att omfatta även vissa kontorslokaler och andra uthyrningslokaler — erhållits sommaren 1956, varefter vissa förberedande arbeten igångsatts. Det för budgetåret 1957/58 erforderliga investeringsanslaget uppgår enligt byggnadsstyrelsens beräkningar till 10 000 000 kronor. För budgetåret 1956/57 hemställer byggnadsstyrelsen om anvisande av 5 000 000 kronor å tilläggsstat.

Departementschefen har framhållit, att den totala kostnaden för ifrågasvarande byggnadsföretag hade beräknats till 24 miljoner kronor, varav 10,3 miljoner belöpte på konstfackskolans lokaler. Härav hade hittills anvisats 4 miljoner kronor. Av det återstående beloppet å 20 miljoner kronor borde, såsom förutsatts vid fjolårets riksdagsbeslut (jfr statsutskottets av riksdagen godkända utlåtande 1956: 116 s. 7—13), 5 miljoner kronor anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår. I enlighet med byggnadsstyrelsens förslag torde erforderlig medelsanvisning för nästa budgetår böra beräknas till 10 miljoner kronor.

I *motionerna I: 116, II: 147 och II: 322* har anförts bland annat följande.

Riksdagen godkände i maj 1956 en ändring av nybyggnadsplanerna för konstfackskolan efter vissa från det ursprungliga förslaget avvikande riktlinjer. Denna åtgärd skulle enligt beräkningarna medföra en mer än fördubbling av de planerade kostnaderna från 10,8 till 24 miljoner kronor. Riksdagens beslut fattades på grundval av en från ecklesiastikdepartementet till statsutskottet överlämnad promemoria. Högerpartiet kunde icke godkänna det nya förslaget, emedan promemorians otillräckliga utredning icke kunde läggas till grund för en allsidig bedömning av frågan.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 2 till innevarande riksdag hemställt om ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor på tilläggsstat II för budgetåret 1956/57.

Några skäl för nödvändigheten av att i samband med konstfackskolan bygga lokaler, som icke tjänar fackskolans behov, har ej anförts. Den ekonomiska situationen tvingar till stor återhållsamhet med såväl statliga som privata investeringar, även sådana som är angelägnare än den förevarande. Vi anser oss därför icke böra tillstyrka Kungl. Maj:ts hemställan.

Ett ytterligare skäl att icke bevilja det begärda anslaget utgör det förhållandet, att finansieringen härav måste ske genom att staten ökar sitt behov av lån i den öppna kapitalmarknaden. Denna utveckling är desto mera oroande som finansministern, ehuru han för innevarande budgetår kalkylerat med att icke behöva taga lånemarknaden i anspråk, redan vid denna riksdags början tvingats redovisa ett betydande statligt upplåningsbehov för budgetåret 1956/57.

Till stöd för det i *motionen II: 212* gjorda yrkandet har anförts bland annat följande.

Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen hemställt om ett investeringsanslag av 10 000 000 kronor för nybyggnad av konstfackskolan. Därav kan 8 700 000 kronor beräknas belöpa på lokaler vilka icke är avsedda för konstfackskolans behov.

Några skäl för nödvändigheten att i samband med skolan bygga dylika lokaler har ej anförts.

Den ekonomiska situationen tvingar till stor återhållsamhet med såväl statliga som privata investeringar, även sådana som är angelägnare än de nämnda lokalerna. Jag anser mig därför icke böra tillstyrka Kungl. Maj:ts hemställan i vidare mån än vad avser den egentliga konstfackskolan.

Ett ytterligare skäl att icke bevilja hela det begärda anslaget utgör det förhållandet att finansieringen härav måste ske genom att staten ökar sitt behov av lån i den öppna kapitalmarknaden. Denna utveckling är desto mera oroande som finansministern, ehuru han för innevarande budgetår kalkylerat med att icke behöva taga lånemarknaden i anspråk, redan vid denna riksdags början tvingats redovisa ett betydande statligt upplåningsbehov för budgetåret 1956/57.

Statsutskottets utlåtande nr 29 år 1957

Utskottet. Under hänvisning till den ständpunkt 1956 års riksdag intagit till frågan om det slutliga programmet för ifrågavarande nybyggnad anser utskottet sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag och avstyrika bifall till de i ämnet väckta motionerna. Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 116, II: 147 och II: 322, till *Nybyggnad för konstfackskolan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 212, till *Nybyggnad för konstfackskolan* för budgetåret 1957/58 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kronor.

Stockholm den 19 februari 1957

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF KARLSSON

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Näsström, Boman, Hesselbom, Gustaf Andersson, Ivar Johansson, Einar Persson, Sundelin, Thun, Axel Andersson, Pålsson, Holmqvist, Elfving, Rikard Svensson och Arrhén; samt

från andra kammaren: herrar Åkerström, Malmborg, Petterson i Degerfors, Thapper, Ståhl, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Staxäng, fröken Elmén, herrar Svensson i Alingsås, Gustafsson i Stockholm, Nilsson i Göingegården, Cassel, fröken Vinge och herr Gustafsson i Mem.

Reservation

av herrar *Arrhén, Staxäng, Nilsson* i Göingegården och *Cassel*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka yrkandena i motionerna och hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till motionerna I: 116, II: 147 och II: 322 avslå Kungl. Maj:ts förslag om medelsanvisning å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 till *Nybyggnad för konstfackskolan*;

b) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 212 till *Nybyggnad för konstfackskolan* för budgetåret 1957/58 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 300 000 kronor.